

РЕШЕНИЕ

№ 7055

гр. София, 28.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 14.02.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Камелия Серафимова

ЧЛЕНОВЕ: Калин Куманов

Стоян Тонев

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Мария Малинова, като разгледа дело номер **691** по описа за **2025** година докладвано от съдия Камелия Серафимова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото касационно производство е по реда на чл.208 и сл.АПК, във връзка с чл.63 ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба на „Кредит Тайм“ ЕАД – [населено място] срещу Решение №5201/28.11.2024 година, постановено по н.ах.д.№12576/2024 година по описа на СРС,129 състав потвърждаващо Наказателно постановление №004746/07.05.2024 година на Директор РД за областите С.,Софийска, К., П. и Б. при ГД“ Контрол на пазара“, с което последният на основание чл.45,ал.1, във връзка с чл.10а,ал.2 от З. наложил на „ Кредит Тайм“ЕАД [населено място] имуществена санкция в размер на 3000 лева и на основание чл.45,ал.1 във връзка с чл.11,ал.1 т.10 от З. имуществена санкция в размер на 3000 лева.

В касационната жалба се навеждат подробни доводи за неправилност и необоснованост на обжалваното съдебно решение. Твърди се, че неправилно СРС п е приел,че Наказателното постановление е законосъобразно, тъй като същото е издадено на дата 07.05.2024 година, а посочената санкционна норма е от дата 10.05.2025 година и същото е антидатирано.Иска се отмяна на решението и отмяна на наказателното постановление .

В съдебно заседание, касаторът– „ Кредит Т.“- ЕАД редовно и своевременно призован, се представлява от адвокат М., редовно упълномощен, който поддържа жалбата на заявените основания и моли да бъде уважена.

Ответникът по касация- Директор РД за областите С., Софийска, К. П. и Б. при ГД“ Контрол на пазара“ редовно и своевременно призван, не изпраща представител СГП редовно и своевременно призвана, се представлява от прокурор М., която намира касационната жалба за неоснователна и моли да бъде отхвърлена..

Административен съд-София-град,след като прецени събраните по делото доказателства,ведно с доводите и изразените становища на страните,прие за установено следното:

Касационната жалба е процесуално допустима,подадена в преклузивния срок по чл.63 от ЗАНН от надлежна страна и при наличие на правен интерес от обжалване. Разгледана по същество, същата се явява неоснователна. Съображенията за това са следните:

СРС е анализирал приложените по делото доказателства и обосновано е приел, че при извършена проверка на 25.10.2023 година от служители на ответника по касация във връзка с План- програма и от страна на „Кредит Тайм“ ЕАД са изискани документи за порверка, в ходя на окято кастаръте е представил Договор за паричен заем № 105770 от 22.05.2023 година, сключен в [населено място] между кредитора „Кредит Тайм“ЕАД и потребител;Договор за паричен заем № 105294 от 03.05.2023 г.одина, сключен в [населено място] между кредитора- касатор и потребител;Договор за паричен заем № 106516 от 23.06.2023 г., сключен в [населено място] между кредитора- касатор и потребител; Договор за паричен заем № 107039 от 24.07.2023 г., сключен в [населено място] между кредитора – касатор и потребител.

В хода на проверката е установено, че на 03.05.2023 година в [населено място], кредиторът“ Кредит Тайм“ ЕАД е предоставил по Договор № 105294 от 03.05.2023 година на потребител кредит в размер на 1 200 лева, срещу задължението да го върне в срок от 12 месеца и общ размер: 3 072.00 лева или 2 472.00 лева - с отстъпка, за който кредит са изискани от потребителя такси - такса за експресно разглеждане на заявка за одобрение на паричен заем в размер на 902.88 лева и такса за индивидуално кредитно предложение в размер на 903.12 лева, а към договорите е приложено Становище от касатора , в което е посочено какво се предоставя като информация за събираните от кредитополучатели такси за експресно разглеждане и индивидуално кредитно предложение, като индивидуалното кредитно предложение се свързва с продукт, който е значително по-евтин от останалите,които предоставя кредиторът и таксата за индивидуално кредитно предложение дава преимущества пред съответния кандидат - кредитополучател, а заплатилият тази такса потребител се приема за по-надежден клиент, по-специален клиент, който кредиторът желае да задържи и на който би предложил специални преференциални условия, бъдещо предварително одобрение при кандидатстване за нов паричен заем. Индивидуалното кредитно предложение е услуга, която се предоставя устно при посещение на потребителя в офис на кредитора.

В хода на проверката е установено, че на Интернет страницата на касатора е публикуван документ „Тарифа относно таксите за услугите предоставени от „ Кредит Тайм“ЕАД в сила от 13.03.2020 година, в който упоменатите такси са актуализирани и утвърдени с Решение на управителя и влизат в сила от 04.10.2022 година, като съгласно тази тарифа,кредиторът събира такси за издаване на удостоверения, за уведомително писмо при просрочие на вноската, за издаване на копия на документи от архив и за разглеждане на документи. Таксите за разглеждане на документи са от

22 лева до 96 лева в зависимост от размера на кредита, който може да бъде от 300 лева до 4 000 лева, като в Тарифата няма такси за услуги като експресно разглеждане и индивидуално кредитно предложение и е прието, че тези услуги (експресно разглеждане и индивидуално кредитно предложение) не са допълнителни услуги, свързани с договора за кредит. Проверяващите са констатирани, че и двете такси: за експресно разглеждане и за изготвяне на индивидуално кредитно предложение, изискани по Договор № 105294/03.05.2023 година касатора са начислени в нарушение на разпоредбата на чл. 10а, ал. 2 от З., забраняваща на кредитора да изисква заплащане на такси и комисионни за действия, свързани с усвояване и управление на кредита, като същото нарушение е установено и при останалите три проверени договора, тъй като индивидуалното кредитно предложение е задължение на кредитора, съгласно изискванията на чл. 5, ал. 1 и ал.2 от З., както и това, че тези услуги (експресно разглеждане и индивидуално кредитно предложение) не са допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, доколкото не са включени в Тарифата на касатора за такси за услуги и не се събират от потребителите преди сключване на договора за кредит, а се начисляват на вноски към погасителните вноски по усвоените кредити.

В хода на проверката е установено, че на 03.05.2023 година в [населено място], при отпускане

на потребителски кредит в размер на 1 200 лв. със срок 12 месеца по Договор №105294/03.05.2023 г. е предоставен от кредитора „Кредит Таим“ ЕООД на потребител договорът не съдържа задължителен реквизит по чл. 11, ал.1. т. 10 от З.-не съдържа информация за приложимия годишен процент на разходите /ГПР/, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в Приложение № 1 от З. начин, като в Договора е посочен приложимият по Договора годишен процент на разходите с посочена стойност 10.10%, без да е уточнено кои разходи са отчетени при формиране на ГПР (годишен процент на разходите), а липсата на това посочване е нарушение на посочената норма на чл.11,ал.1,т.10 от З..Въз основа на установеното в хода на проверката, срещу касатора е съставен АУАН №004746/04.12.2023 година за нарушения на чл.10а, ал.2 З. и чл.11, ал.1,т.10 от З., който е предявен и връчен на управителя на дружеството, подписан от него без възражения, като такива не са подадени и в срока по чл. 44, ал.1 ЗАНН, а въз основа АУАН е издадено НП, с което е ангажирана административно-наказателната отговорност на касатора за извършените две нарушения и са наложени две имуществени санкции всяка една по 3000 лева.

Правилен е изводът на СРС, че касаторът е осъществил и двете посочени нарушения на чл.10а,ал.2 от З. и на чл.11,ал.1,т.10 от З..

Нормата на чл.10,ла.2 от З. забранява на кредитор да изисква заплащане на такси и комисионни за действия, свързани с усвояване и управление на кредита, а включването от кредитора в Договора за кредит на такса за експресно разглеждане на кредита и такса индивидуално кредитно предложение, е в явно противоречие с изискванията на посочената разпоредба, тъй като индивидуалното кредитно предложение е задължение на кредитора и съгласно изискванията на чл. 5, ал. 1 от З. преди потребителят да е обвързан от предложение или от договор за предоставяне на потребителски кредит, кредиторът предоставя своевременно на потребителя съобразно изразените от него предпочитания и въз основа на предлаганите от

кредитора условия на договора необходимата информация за сравняване на различни предложения за вземане на информирано решение за сключване на договор и по силата на чл. 5, ал. 2 от З. тази информация се предоставя във формата на стандартен европейски формуляр, т.е. писмено и съобразно закона. Дори и устно да е отправено индивидуалното кредитно предложение (както е заявено от касатора, че се предоставя устно индивидуално кредитно предложение в офис на кредитора), то по същество е задължителна стъпка за отпускане на потребителски кредит и не следва да се договаря такса за тази услуга, тъй като е свързана с усвояване на кредита. Може да се приеме за основателно и становището на кредитора. Правилно СРС не е споделил изразеното Становище от касатора сочещо, че индивидуалното кредитно предложение се свързва с продукт, който е значително по-евтин от останалите, които предоставя кредиторът и таксата за индивидуално кредитно предложение дава преимущества пред съответния кандидат - кредитополучател, а заплатилият тази такса потребител се приема за по-надежден клиент, по-специален клиент, който кредиторът желае да задържи и на който би предложил специални преференциални условия, защото по аргумент от чл. 16, ал. 1 от З. преди сключване на договор за кредит кредиторът оценява кредитоспособността на потребителя въз основа на достатъчно информация, в т. ч. информация, получена от потребителя, и ако е необходимо, извършва справка в Централния кредитен регистър или в друга база данни, използвана в Република България за оценка на кредитоспособността на потребителите, като в ал. 2 е доуточнено, че при вземане на решение относно предоставянето на потребителски кредити кредиторът може да използва Централния кредитен регистър или друга база данни, използвана в Република България за оценка на кредитоспособността на потребителите, и да вземе предвид информацията, съдържаща се в регистъра, при управление на риска, свързан с предоставянето на кредита и следователно оценката на надеждността на клиента също представлява част от дейността на кредитора по отпускане съответно по усвояване на кредита, а освен това, подобни такси не са включени в „Тарифа относно таксите за услугите предоставени от касатора в сила от 13.03.2020 година. Услугите експресно разглеждане на заявката за одобрение на паричен заем и индивидуално кредитно предложение не са самостоятелни допълнителни услуги, не се таксуват с фиксирана стойност за съответна типична допълнителна услуга по тарифа на кредитора, а действията по тези услуги са свързани изцяло и само с усвояване на кредита. Самите такси за услугите експресно разглеждане и индивидуално кредитно предложение не се събират от потребителите преди сключване на договора за кредит, а се начисляват на вноски към погасителните вноски по усвоените кредити и двете такси: за експресно разглеждане и за изготвяне на индивидуално кредитно предложение представляват задължение за потребителя, свързано с усвояване на кредита и тяхната недължимост от страна на длъжника следва от закона – чл. 10а, ал. 2 З. Несъобразяването на кредитната институция с въведеното в нормата на чл. 10а, ал. 2 З. правило за поведение, съставлява административно нарушение, подлежащо на санкциониране по реда на чл. 45, ал. 1 З. с "имуществена санкция" в размер от 3 000 лева до 8 000 лева, която санкция последно е изменена в ДВ, бр. 59 от 2016 година и към датата на издаване на НП не е променена, за да се твърди, че е приложена санкция, която към датата на издаване на НП не е съществувала/ в какъвто смисъл е доводът на адвокат М. и НП е антидатирано.

След като нарушението е доказано по несъмнен начин, както и участието на нарушителя законосъобразно е ангажирана административно-наказателната отговорност на касатара и му е наложена санкция в предвидения от закона минимум-3000 лева, която е справедлива и съответна на извършеното нарушение.

Правилен изводът на СРС, че касаторът е извършил и нарушение на чл.11, ал.1, т.10 от З., според която Договорът за потребителски кредит се изготвя на разбираем език и съдържа: годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин, а на на 03.05.2023 година е предоставен от касатора кредит по Договор № 105294, в който за приложимия по договора годишен процент на разходите е посочена стойността 10.10%, без да е посочено кои разходи са отчетени при формиране на ГПР (годишен процент на разходите), като за общо дължима сума по договора за кредит са посочени сумите от 3 072 лева и 2 412 лева - при ползване на отстъпка. По силата на чл. 19, ал. 1 от З. Годишният процент на разходите (ГПР) изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими на посредници за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Тоест, в посочената величина, която е израз на всичко дължимо по кредита, следва да са включени всички разходи, които ще възникнат и които са пряко свързани с кредитното правоотношение, като в конкретния случай при кредит от 1 200 лева със срок 12 месеца, лихвен процент в размер на 10% и начислени разходи за услугите експресно разглеждане: 902.88 лева и индивидуално кредитно предложение: 903.12 лева с погасителната вноса от 256 лева или 206 лева - при ползване на отстъпка е посочен от кредитора ГПР в размер 10.10%, който не включва начислените разходи за услугите експресно разглеждане и индивидуално кредитно предложение и който не е ясно как е изчислен. Стойността на ГПР като глобален израз на всичко дължимо по кредита е важна информация за потребителите и на практика с помощта на ГПР става ясно реалното оскъпяване на всеки кредит, тъй като към лихвения процент по кредита се добавят всички разходи, които са свързани с кредита. Посочвайки в договора за кредит размер на ГПР, без да се посочва кои разходи са включени в него потребителят е поставен в невъзможност да разбере какъв реално е процентът на оскъпяване на ползвания от него финансов продукт или трябва да предполага кои точно разходи по кредита са включени в посочената стойност на ГПР. В погасителния план към Договор за заем № 105294, за кредит от 1 200 лева с годишен лихвен процент 10% и срок от 12 месеца, са посочени няколко стойности на „Обща сума“, в зависимост от включените разходи: „Обща сума главница и договорна лихва: 1 266.00 лева“, „Обща сума - главница, договорна лихва, Г1 и Г2: 3 072.00 лв.“ и „Обща сума - главница, договорна лихва. Г1 и Г2 с отстъпка до и на падеж: 2 472.00 лв.“, където Г1 и Г2 са съответно таксите за експресно разглеждане: 902.88 лв. и за индивидуално кредитно предложение: 903.12 лв. За ГПР в погасителния план е посочено: „максимална стойност: 10.10“, но не е ясно какво влага кредиторът в определението „максимална стойност“ на ГПР, тъй като не е посочено кои разходи са включени в ГПР, а посоченото цифрово изражение на ГПР, без да са посочени взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на ГПР по определения в Приложение № 1 към З. начин, т.е. без изрично да се посочат всички разходи, които са отчетени при

формирани на ГПР, не дава информация за реалната стойност на ГПР и оставя потребителя сам да изчислява реалния ГПР и тълкува посочения ГПР какви разходи включва и до колко е реален, като по този начин чрез неправилно посочване на ГПР в договора за кредит на практика липсва информация за ГПР по договора. Сключвайки Договор за кредит № 105294/03.05.2023 година, който не съдържа информация за приложимия годишен процент на разходите, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 от З. начин, касаторът е извършил нарушение на чл. 11, ал. 1, т. 10 от З. и е санкциониран с налагане на имуществена санкция в размер на 3000 лева, който е справедлив и съответен на нарушението и ще допринесе за постигане целите на наказанието, визирани чл. 12 ЗАНН.

Като е достигнал до този правен извод, в посока потвърждаване на наказателното постановление СРС е постановил едно правилно решение, което следва да бъде оставено в сила, а предявената срещу него жалба следва да бъде отхвърлена.

Страните не са заявили претенции за присъждане на разноски.

Настоящият съдебен състав намира за уместно да укаже на кастора на процесуалния му представител, че понятието „незаконосъобразност“ на съдебното решение, е непознато изобщо и неприсъщо на съдебните решения. Касационната инстанция проверява валидността, допустимостта и правилността на съдебните решения, постановени от страна на първоинстанционния съд и то по реда на АПК, но на основанията, визирани в чл.348 от НПК. На второ място, понятието „незаконосъобразност“ е присъщо на административните актове и на наказателните постановления, не и на съдебните решения. Измежду касационните основания, визирани в разпоредбата на чл.348 НПК, не фигурира сочената от касатора „необоснованост“ на съдебното решение. Необосноваността като порок на съдебното решение е посочена измежду касационните основания по чл.209 АПК, но съгласно разпоредбата на чл.63, ал.1 ЗАНН решението на Районния съд подлежи на касационно обжалване пред административния съд на основанията, предвидени в чл.348 НПК и по реда на АПК.

Воден от гореизложеното и на основание чл.221, ал.3 АПК, Административен съд София- град

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА РЕШЕНИЕ №5201/28.11.2024 година, постановено по н.ах.д.№12576/2024 година по описа на СРС,129 състав. Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2

